

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.
Kiadóhivatal:
Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand-492.
(József Mherceg-ut.)

ARADI KÖZLÖNY

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre ... 840 Lej.
Fél évre ... 420 Lej.
Negyed évre ... 210 Lej.
Havonta ... 70 Lej.

Hirdetések díjszabás szerint.

Sürgőnycim: Közöny, Arad.
Telefonszám:

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

Megjelenik naponta reggel

Egyes szám ára 4 lej,
vasárnap 5 lej.
Bucurestiben 50 banival több

Az egész országban csendben folynak a választások.

(Bucurestiből jelentik: A kormány a Rador Távirati Iroda útján a következő kommunikáltette közbe: A ma megkezdett mezőgazdasági kamarai választásokat ma este hat óráig mindenütt befjezik és semmiféle címeu nem engedélyezik a szavazásnak másnapra való halasztását. Az egyes megyék választási eredményeit éjfélig a belügyminiszteriumba juttatják. A délután négy óráig érkezett jelentések szerint a legutóbbi napok ismeretes incidensein kívül sem a fővárosban, sem a vidéken nem történtek rendzavarások. A szavazásra nem jogosultakat nem engedik az urnák közelében tartózkodni. A fővárosban tartózkodó ellenzéki vezeték tegnap megjelentek a belügyminiszteriumban. Tatarescu államtitkárnál és tiltakoztak több hatóságok a mezőgazdasági kamarai választásokkal kapcsolatos visszaélései ellen. Tatarescu kijelentette hogy a konkrét panaszokat vizsgálat tárgyává teszi és a visszaéléseket a mennyiben azok bebizonyolnak, szigorúan megtorolja. Tatarescu egyébként ma Bessarabiába utazott inspekciós körútra.

(Cluj, augusztus 25.) A mezőgazdasági kamarai választások rendben folynak. Lapzártáig az eredményt még nem hirdették ki, azonban valószínű, hogy a liberális lista győz, mert a magyar gazdaságszövetség egyöntetűen ide adta le szavazatát.

A pénzügyminiszter genfi utazása.

(Bucuresti, augusztus 25.) Bratianu Vintila pénzügyminiszter augusztus 27-én érkezik Genf-be. A pénzügyminiszter szeptember 6-ig marad Svájcban, azután egyenesen visszatér.

Fontos értekezlet a kereskedelmi miniszteriumban.

(Bucuresti, augusztus 25.) Az ipar és kereskedelmi miniszteriumban ma délelőtt a legfőbb ellenőrző bizottság Oromulu elnöklésével ülést tartott. Az értekezlet több kommercializációs javaslatot vitatott meg.

A cunji lutheránus lelkészválasztás hullámai.

(Cluj, augusztus 25.) A lutheránus lelkészválasztással kapcsolatban dr. Schullerus Rudolf a cunji lutheránus egyház gondnoka nyilatkozott, amelyben kijelenti, hogy még csak a lelkészbeiktatáson kíván közreműködni, azután átadja helyét a megválasztandó magyar gondnoknak.

Nagy szélvihar dühöngött Aradon. — Egy nagyváradai hírlapíró öngyilkossága. — Az aradi születésű Schrank József megfigyelései az egyiptomi életéről. — Hírek a megyei választásokról. — Dühöngő örült a rendőrségi celiban. — Eljegyzése előtti napon a Marosba fulladt. — Újabb nagyarányú bankjegyhamisítás Magyarországon.

Véget értek a választások.

As aradi járásban a liberális lista győzött. — A megyében rendben folyt le a választás. — Előreláthatólag a hivatalos lista győz. — Érdekes epizódok.

(Saját tudósítónktól.) A mezőgazdasági kamarai választások ország-szerte és így Aradon is ma reggel nyolc órakor kezdődtek meg. Már jóval előbb feketélt a Piata Mihai Viteazul (Ferenc-tér) a szavazásra jöttek ezreitől. A rendet katonaság tartja fenn, rendfenntartásra azonban ugyszólván szükség sincsen, olyan fegyelmezett és józan a gazdálkodó nép, amely alkotmányos jogait jött gyakorolni a Piata Mihai Viteazulon levő fúu polgári iskolához, ahol a mezőgazdasági kamarai választások szavazásai lefolytak.

Nyolc után néhány perccel, midőn bent az iskolában dr. Széll Lajos ítélőtáblai bíró a választási elnöki széket elfoglalta, már több ezerre menő néptömeg hullámszik és tanácskozik lent a térségen. Közben új választók érkeznek. Faluról, kocsikon, a nyugtalan vérű lovak vágatásában hozzák őket. A szügyük csupa hab, víz. A választásra bent az iskola tornatermében minden előírás szerűen elő van készítve. A falhoz tíz szavazófülkét építettek fából hozzá. Csak egy ember számára van férőhely benne és egy egyszerű kis asztal van beállítva minden fülkébe, ahól a szavazók a szavazólisztákat törvényszerűen elkészíthetik. A tornaterem bal oldalán még két tartalékurna is van, ha beállna az az eshetőség, hogy a szokásosnál több szavazó jelentkeznek s így ne legyen fenakadás.

Megkezdődik a választás.

Dr. Széll Lajos táblabíró, választási elnök 8 óra 4 perckor nyitja meg a választást. Körülötte szédkeznek a választóközönség utbeigazítására. Táska Imre bírósági jegyző és Oláh Imre irodatiszt. Bizalmiférőnek a liberális-párt részéről pedig Pitt Mihály és Redes Konstantin. A mezőgazdasági kamarai jelöltek közül a kezdésnél jelen van Alföldy Pál is. Arad városát dr. Angel István képviseli a választáson.

Negyed kilenc, mire az első sza-

vazókat szavazásra bocsátják. Arad-Gáj kezdi. A szavazás a következőképpen történik: A szavazó az elnöki asztal elé lép, átadja a választói igazolványát, amelyért cserébe két listát kap, amelyeken a bíróság hivatalos pecsétje van ráütve. Az elnök ezután még egy hivatalos pecsétet ad a választó kezébe, aki bemegy az egyik fülkébe, ahol ráüti a választási pecsétet arra a listára, amelyikre szavazni akar. A szavazólapot pedig összehajtva, átadja az elnöknek, aki azt az urnába dobja.

Szavaz Arad város és a járás.

Aradon 341 szavazásra kötelezetet írtak össze, azonban 287-en szavaztak le. A szavazás a rendelet szerint kötelező, tehát a hiányzókat pontosan nyilvántartották és eljárást indítanak ellenük. Főleg az értelmiségi osztályokba tartozók hiányoztak a déli óráig a szavazásnál, így Dimitrie Anastaziu, a liberális-párt titkára, dr. Robu János, Arad város főpolgármestere, dr. Luțai Cornel ügyvéd, Weisenburger bankdirektor és még mások.

Arad után Glogovác jön zeneszóval szavazni. Kétszázhatvanan vannak. Az abszolút többség liberális-párti választó. Majd Aradszentmárton, Zimándköz, Zimándufalu, Máté. Fél egykor az elnök szünetet rendel el, mely délután két óráig tart. Azután újra megindul a szavazás. Új és új turnusokban vonulnak fel a választók, még hét nagy község van hátra, tehát a választás bete fog nyukni a késő esti órákba.

Intermezzók és epizódok.

Eyenek is akadtak bőven. Nagy tömeg áll a polgári fiúiskola előtti kocsiuton és elfoglalja az egész utat a kórház felé. Ünneplőbe öltözött falusiak — románok, magyarok, németek vegyes — csendes pipaszó mellett meghányják-vetik a választási kilátásokat.

— A „körösi“ nem bukhatik — mondja az egyik harcsabajuszu magyar.

— Da ... da ... — repkáz visz-

sza egy jóvalis, kővérré gömbölyödött kurticsi román parasztagzda. Most egy szekér akar keresztülhajtani az ünneplőruhások között. Hetyke béréslegény ül a szekéren és egyenest a választóknak akar hajtani. Igen ám, ha egy fürgé káplár el nem kapná a lovak zabláját ...

— Dreapta! — mondja és csontos kezével irányt mutat. Más kép. Svábok jönnek választani. A kalapjuk mellett a kereszties röpcédulák. Erre szavaznak ők is. Nem másért, de mert ezen van a Gantner, „der Herr „Gonobi“ auch ... No meg hát azután ez a liszta — „Regierungsliste“.

A választás lezárása.

Este nyolc órakor dr. Széll választási elnök kihirdette a választás be-rekesztését. Megállapítást nyert, hogy Arad és az aradi járás több mint 1700 szavazója közül körülbelül 80 százalék szavazhatott le. Arad és az aradi járás szavazatainak mintegy 80—85 százaléka a liberális-párti kereszties listára esett. A szavazás után az elnök a bizalmiférőket jelenlétében lepecsételte az urnákat és még az éjszaka foiyamán megkezdődött a sok ezer szavazat megszámllálása.

Az aradi járásban összesen 1557 szavazatot adtak le. Ebből a liberális párti listára, amelyen tudvalevőleg a magyarság jelöljei is szerepelnek, 883 szavazat a nemzeti—parasztpárt listájára 627 szavazat esett. 47 szavazatot meg kellett semmisíteni, mivel a szavazócédulákon feljegyzések vagy törlések voltak s így szabálytalanok deklarálták őket. Az aradi járásban tehát a kereszties lista 256 szavazattöbbséggel győzött.

Károlyi Mihály teljesen visszavonul a politikától

Budapestről táviratozzák: Mai Nap arról értesül, hogy gróf Károlyi Mihály volt magyar köztársasági elnök teljesen visszavonul a politikai tevékenységtől és Deauvilleben telepszik le, ahól fényűző módon rendeznek be egy kastélyt számára. Károlyi anyagi forrásáról több verzió van forgalomban. Az egyik szerint egy, amerikai milliárdos, a másik szerint magyarországi rokonai támogatják és a harmadik szerint az Amerikában gyűjtött pénz képezi anyagi bázisát.

— JORGA ELÉGEDETTEN.

A NEMZETI PÁRTTAL. Bucurestiből jelentik: Az Adeverul szerint Jorga elégedetlen a nemzeti pártban mutatkozó teyevelemmel és elhatározta, hogy erőyes akcióit indít a párt izgága eleminek kibúszabolására.

Hatalmas szélvihar Aradon.

Ijedelem a strandokon. — Bedőlt a Neptun-fürdő egyik oldala. — Cégtáblákat tördeelt le és fakat döntött ki a vihar. — Egy ember megsebesült.

(Saját tudósítónktól.) A szinte türhetelenné váló, tikkasztó hőség után ma délután korbácsoló vihar szántotta végig Arad utcáit. A déli órákban már kezdett beborulni és anélkül, hogy a hőség csökkent volna, barna fellegek tarkították az égboltozatot. A melegtől aki tehetett, menekült a strandokra, vagy a parkok lombos fái alá. Hat órákor gyengébb szél borzolta fel a fák koronáit s néhány perc múlva, minden átmenet nélkül kitört a vihar. A Neptun és a katonai fürdők strandjai teljesen zsúfolva voltak. A kávéházak és a kerthelyiségek terraszain tömegesen fogyasztották a hűsítő italokat. Így érte a hatalmas vihar Arad város hűsítő lakosságát. Rémületes moraj hallatszott kelet felől, majd átláthatatlan porfelhő homályosította el a délutáni napfényt. A vihar a legteljesebb erejével tört ki. Az emberek menekültek. Kétségbeesett sikoltások és jajveszekélések vegyültek bele a szél morajába. A szélvész pedig száguldott és nem kimélte a strandolókat, a terraszokon hűsülőket, akikre valóságos esőt zúdított a letört faágakból.

Az utcákon rohantak az emberek hazafelé. A háztetőkről csörépuhatagokat dobált a rohanókra a szél és letört cégtáblák surolták az aszfaltjárdákat. Bozozott ablakok csörémpölése, a szél zugása, a távoli mennydörgés s a lehullott cserepek kattogása, pokoli, dübörgésszerű hangzavart nyújtott. A menekülő embereket nem egyszer a falhoz nyomta a szélvihar. Vass Barnabás városi mérnök kerékpáron sietett a Neptun strandra, hogy az ottani zürzavart némileg enyhítse. A kerékpáron való utazás azonban meddő vállalkozás volt, mert Vass mérnököt a vihar erőszakkal leszállította a biciklijéről és amikor a járdán akarta folytatni útját, egy szélroham úgy a falhoz szorította, hogy jobbnak látta az uca közepére sietni. Kellő időben tette, mert már hullottak a betört ablakok és a háztetők cserepei. A strandokon megrohanták a rémült embereket az átszállító kompok. Különös véletlen, hogy nem történt szerencsétlenség, mert a nyolcvan ember átszállítására készült kompon száznál többen tolongtak. Az emberek túlekedtek, tolongtak, bokszozták egymást: mindenki előbb akart átjutni. A feljáró lépcső recsegett a tömegok súlya alatt, az anyák a gyermekeik nevét, a gyermekek az anyjukét kiabálták kétségbeesetten.

Az irtózatos hangkaoszból, a

Neptun-fürdő menekülő vendégeit egyszerre valami hatalmas recsegés dermesztette meg. A recsegésbe rémült sikolyok vegyültek és akik a hangok felé néztek, látták, hogy a tükörfürdő egyik fala összedőlt. A felcsigázott fantáziák, hamarosan többszörös halál-esetről beszéltek, azonban csak egy férfi sebesült meg könnyebben. A vihar pedig tovább dühöngött.

A nemzeti-parasztpárt győzött az aradmegyei választáson.

Éjjel 2 órákor kapjuk a jelentést, hogy a mezőgazdasági kamarai választások végső eredményeképpen a liberális lista 84 szavazattal kisebbségben maradt az egyesült nemzeti és parasztpárti listával szemben.

SCHRANK JÓZSEF

aradi születésű egyiptomi állampolgár öt év után hazajött Aradra. — Szegényen lépett Egyiptom földjére, ma beérkezett ember. — Érdekes megfigyelései az ottani életről, emberekről, eseményekről.

(Saját tudósítónktól.) A kávéházba, a terrasz leeresztett ponyvafedele dacára is betűz a nyári nap. A kánikula perzselőn áll ki magát és az izzó szikrázás álmos lethargiával borít be mindent és mindenkit, aki és ami él vagy életnek indul. És ebben a perzselő nyárban találkoztunk ma délután Schrank Józseffel, aki öt esztendő előtt származott el Aradról és most az örök forróság hazáiból: Egyiptomból jött haza látogatóba. Rendkívül rokonszenves, megnyerő modoru fiatalember. Nyelveket beszél, 29 éves és világot látni indult el öt év előtt. Egyiptomba jutott, ahol letelepedett, európai vaskereskedelmi cégek képviselője, megszerezte az ottani állampolgárságot s most egyiptomi utlevéllel jött haza Aradon élő szülői meglátogatására. Rendkívül érdekes dolgokat beszél az egyiptomi életről, politikáról, társadalomról, amiket itt adunk olvasóink számára:

Az egyéni szabadság országában nem kell adót sem fizetni.

— Egyiptomba öt év előtt kerültem ki, anélkül, hogy a szükséges nyelveket beszéltem volna, ugyanis az angol protektorátus alatt levő Egyiptomban ugyszólván kizárólag — franciául és a benszült arabok nyelvén beszélnek. Alexandriában telepedtem meg, az iszerioni vasgyárak képviselője vagyok és jól megy a sorom. Két és fél év előtt Sándor öcsémet is kihozattam, aki magyar—német—angol levelező egyelőkelő cégnél. A megélhetés és az elhelyezkedés azok számára, akik franciául beszélnek, elsőrangú. A francia nyelv tudása nélkül már nem lehet elhelyezkedni. Tudni kell azonban, hogy Egyiptomban adót csak a föld és háztulajdonosok fizetnek, tehát alkalmazott, hivatalnok, kereskedő, intellektuel nem fizet adót. Bárki, idegen állampolgár is, nyithat kint saját nevére üzletet, nem kell erre semmiféle engedélyt kérni. Cégbejegyzés van ugyan, de a

gött. A konfliktus elfogytak a standokon. Nyári ruhába öltözött hölgyek futottak az utcákon hazafelé és mikorára az eső csepgni kezdett, alig pár ember maradt a kabinokban, biztos és fedett helyeken. A parkokban karvastagságú fákat tépett ki a vihar és a hirtelen jövő szélroham a kávéházak terraszain nem egy széket vendégestől együtt felborított. A szél hét óra után lassanként elállott, a jótékony könnyű eső leverte a porfelhőket és a csatatarszerű utcákat simára döntözte a fokozódó nyári zápor.

bégét csak az jegyezheti be, aki akarja. Egyáltalán nem kötelező. Egyiptomban minden töke nélkül lehet valaki önálló is, mert könnyen hozzájut külföldi képviselőhöz és lerakathoz is, ami azután uri megélhetést biztosít.

— Egyiptomban egyébként az európaiak számára a legteljesebb szabadság van biztosítva. Valóságos gal indemmitást élvezünk, akár csak idehaza a parlamenti képviselők. Az egyiptomi hatóságok külföldit csak akkor tartóztatnak le, ha erre a konzultusa engedélyt ad. Még ha embert ölt is az illető. Házkutatást is csak a követségek beleegyezésével lehet európaiaknál tartani. Ha az egyiptomi rendőr például engedély nélkül nyomozási célból csak átlépni is meri az európaiak lakásának vagy üzletének küszöbét, úgy minimum 500 egyiptomi font kártérítést kell a fennálló törvények értelmében fizetnie.

A győztes átadja a kormányhatalmat kisebbségben maradt politikai ellenfelének.

— Nem igazak azok a híradások, amik koronkint az egyiptomi lázongásokról az európai sajtót bejárják. Egyiptomban rend van és békeesség. Uccai harcokról és fegyveres felkelésekről már csak azért sem lehet szó, mert Egyiptomban néhány nagyon megbízható európai kivül senki sem kaphat fegyverengedélyt. A legutóbb Kairóban meggyilkolt angol tábornokot gyilkosa egy hónapon keresztül titokban rejtegetett revolverrel lötte le. Az egyiptomi kormány mindenképpen a belső béke mellett van. A sirdar meggyilkolása után például, hogy lecsillapítsák a kedélyeket, elbocsátották a szoigálatból az összes francia nemzetiségű köztisztviselőket, azonban mindenkinek végkielégítést adott az állam. Háromtól nyolcezer egyiptomi fontig terjedő összeget, ami még ott is tekintélyes vagyon, mert ezer font közel egymillió lej.

— A benszültt maga nem fog-

lalkozik politikával, ezt a bevándorított európaiaknak hagyja. Legfeljebb önállósági törekvések vannak, amik azonban a francia érdekek és az angolok „erős kéz” politikája következtében még sokáig törekvések és — rózsaszínű álmok maradnak. A mozgalom vezére: Zaglul pasa az utóbbi időben visszavonult mindentől. Dacára, hogy a parlamenti választások alatt Zaglul pártja győzött és az egész nép mellette volt, az angolok minden terrorja, vesztegetés, bebörtönzés és angol font aranyeső dacára is. Zaglul mégis visszavonult a győzelem után a közszerepléstől az ország belső hékéje érdekében. Tudta, hogy az ő népszerűsége szálka az angolok szemében és a hazája érdekében inkább átadta a vezetést a kisebbségben maradt politikai ellenfelének: Ziver pasának, aki az angolok segítségével ma Egyiptom miniszterelnöke.

Egyiptom leggazdagabb embere a magyar követ, aki azonban egy árva szót sem tud magyarul.

— Európaiak aránylag sokan vannak Egyiptomban, de az ország koránt sincsen ellepve idegenekkel. Magyarok kevesen vannak. Alexandriában nálunk 20—25. Rajtam és ívéremem kivül kint van egy Boer nevű dzsentri fiú és Wieth Béla Temesvárról. A többiek magyarországiak és gyakran fordulnak meg turnézó magyar artistanók. Nagyon sok görög és olasz van, akik népes kolóniákat alkotnak. Angol és francia ellenben kevés — bár francia az érintkezési nyelv.

— Érdekes, hogy Egyiptom leggazdagabb embere — a kairói magyar konzul: Báró de Marnasse Félix. Spanyolidő. Óriási kiterjedésű birtokai, gyárai, bankja vannak, nemcsak Egyiptomban és Magyarországon ennek az arányilag fiatal, a negyvenen alig felül levő embernek, de egész Európában, minden országban. A jövedelme több mint napi ezer font, vagyis egymillió lej. Igazgatója vagy igazgatósági tagja minden nagyobb egyiptomi pénzügyintézetnek, kereskedelmi vagy ipari vállalkozásnak. És ha érdeklő még egy momentum: a magyar követ egy kukkot nem tud — magyarul. Ugyancsak roppant vagyon felett rendelkezik Stross mérnök, az osztrák konzul is. (Egyiptom leg nagyobb építkezési vállalkozója. Mint ilyen, óriási üzleteket bonyolít le Romániával is, ahonnan az építkezésekhez szükséges faanyag nagy részét importálja. A többi Finn- és Svédországból, valamint az afrikai Aranypart Lagos nevű városából.)

A franciák győzni fognak majd Marokkóban, de a vadállatokkal keservesen kell harcolniuk.

— Marokkó majdnem olyan messze van tőlünk, mint Románia. A háborút mi is csak az újságokból tudjuk. Az egyiptomi arab lakosság természetesen nagy érdeklődést tanúsít a spanyol—francia—riffkabil háború iránt, a szintén arab fajtaú riffek mellett van az egyiptomiak rokonszenve. Rendkívül szívós, bátor és harcias törzs ez, amint a neve is bizonyítja. Az arab „kabú” szó ugyanis

magyarrá fordítva — vadállatot jelent. A franciák csak a tulnyomó erővel is jobb technikai felkészültségükkel fognak győzni. De majd csak sokára. A francia katona ugyanis nehezen bírja a rettenetes hőséget, éhséget és szomjúságot a marokkói sivatagokban. A kablok pedig otthon harcolnak, ismerős terepen és gyermekkoruk óta nélkülözésekhez, szenvedésekhez és guerilla-harcokhoz vannak szokva. Kiváló, szívós, bátor, jó katonák. A halálfélelmet nem ismerik és vallásilag is fanatikusok.

— Egyiptomról, Arikaróit még sokat tudnék mesélni. Egész más világ van ott, mint a hazai állapotokkal megélhetési szempontból szinte összehasonlíthatatlan. Ha valaki földünk érkezik ki, azt természetesen felkaroljuk és a kezére járunk neki...

Magyarországon tilos a cionizmus.

(Érdekes felszólalás a cionista kongresszuson.)

Bécsből táviratozzák: A cionista kongresszus mai ülésén dr. Kahan magyarországi delegátus mutatott rá, hogy Oroszország mellett Magyarország az egyetlen állam, ahol a cionizmus tilos. Ez szerinte a hivatalos magyar zsidóság közbelépésére vezetendő vissza. Meggyőződése azonban, hogy a helyzet még meg fog változni. Magyarországon közel félmillió zsidó él, akik kulturális, gazdasági és politikai tekintetben magas színvonalon állanak s ezért még kevésbé szabad róluk lemondani. Hangsúlyozta, hogy mindössze néhány mutatóknak a javulás jelei és már Vázsonyi Vilmos is úgy nyilatkozott, hogy az egész zsidóságnak kötelessége Palesztina felépítésének művében közreműködni.

Eljegyzése előtti napon belefutott a Marosba.

Tragikus haláleset Lippán.

Lipovai (lippai) tudósítók jelenté. Egy mindenki által közkedvelt és általánosan ismert lippai fiatalember megrendítő tragédiája tartja izgalomban a község lakosságát. Lucha Péter 26 éves erdőön tanfolyamhallgató, jómódu és tisztelőben álló szülők gyermeke, ma a Maros hullámaiban lelte halálát. A tragikus sorsu fiatalember a tanfolyam egyik legjobb tanulója volt és tegnap tette le kitűnő eredménnyel vizsgáját. Egyik barátjával elhatározta, hogy a nagy hőség elől a Maros vízében keres menedéket. A Temesvár felé vezető vasútvonal hídjánál mentek be a vízbe. A fiatalemberek nem voltak tájékozva a Maros mélységéről, Lucha Pétert a folyó sodra elragadta és egy pillanat alatt elrúnt barátja szeméi előtt. A kétségbeesett barát segítséget akart nyújtani az elmerült fiatalembernek, azonban minden önfeláldozása kárba veszett. Közélen nem volt senki és nem hallották a segítségkérő kiáltásokat. A tragikus esetről jelentést tettek a csendőrségnek és az erdőmérnökségnek, a honnan Popovits erdőmérnök értesítette a marosmenti falvakat, hogy kutassanak a holttest után. Lucha Péter tragédiája mély részvényt kellett a községben és különösen nagy részvét nyilvánul meg menyasszonya iránt, akivel holnap tartotta volna eljegyzését.

A besszarábiai lázadás a hadbírótság előtt.

Francia lap támadása a tatarbunari felkeléssel kapcsolatban.

(Bucuresti, augusztus 25.) Ma délelőtt kezdte meg a hadbírótság a tatarbunari felkelés perének tárgyalását. A tárgyalást a fogház épületében tartják meg, mehogya a foglyok megszökhessenek. A közönség csak külön engedély alapján látogathatja a tárgyalást, amely előreláthatólag egy hónapig fog tartani, tekintettel a vádlottak és a tanúk nagy számára. A bíróság elnöke Maxim ezredes, tagjai Stoinescu, Georghe, Leonida és Moteanu kapitányok. A vádat Cherches és Netiu katonatisztek képviselik. A védők sorában több ismert fővárosi ügyvédnek ki-

viül helyet foglalnak Costa Foru, Pompiliu és Joanitescu. A tárgyalás megnyitása után a védők illetékességi kifogást nyújtottak be és kérték a tárgyalás elhalasztását. A bíróság tagjai határozathozatalra vonultak vissza, amelynek eredménye még ismeretlen.

(Páris, aug. 25.) A Humanite című francia kommunista lap heves támadást intéz Románia ellen a tatarbunari felkelés perének tárgyalásával kapcsolatban. — A lap megállapítja, hogy a besszarábiai éhínség idézte elő a felkelést, amelyről Michalache „Meghal Besszarabia” címen cikket is írt.

Nagyarányu sikkasztás az aradi pénzügyigazgatóságon.

Két megtévedt tisztviselő bünlajstroma. — Jóhiszemű kereskedők rájukbízta a forgalmi adók befizetését és ők hamis nyugtákat adtak. — Folyik a vizsgálat

(Saját tudósítónktól.) Két megtévedett pénzügyigazgatósági tisztviselő ügyében folytatták le a vizsgálatot az aradi pénzügyigazgatóságnál és ezekről megállapították, hogy tekintélyes összegekkel károsították meg az adófizetőket. A múlt hét szombatjának délelőttjén vették először észre, hogy az adók befizetéséről szóló nyugták és az ellenőrző szelvények összeg tekintetében nem egyeznek, sőt tekintélyes összegekkel térnek el egymástól. Az adóellenőrök rendszerint havonként ellenőrzik a nyugtákat és a szelvények tételeit. Neagota Gyula adóellenőr szombaton délelőtt gyanús tételeket talált, ezért délután jelentést tett az esetről és kérte a vizsgálat megindítását. Az azonnal megindított vizsgálat megállapította, hogy az aradi pénzügyigazgatóság második kerületi adóhivatalánál nagyobb szabású sikkasztásról lehet szó, bár az első pillanathban ezek összegét nem állapíthatták meg pontosan.

Az igazgatóság Balajanu Misu pénzügyi felügyelőhelyettesre bízta a vizsgálat vezetését, aki Neagota Gyula ellenőrről karöltve folytatta le azt. Hamarosan megállapítást nyert, hogy a visszaéléseket Scheffer János és Lengyel György pénzügyi tisztviselők követték el. A feleket egyenesen felszólították arra, hogy forgalmi adójuk összegét nekik adják át és a befizetést majd ők intézik el. Természetesen csak azokkal a felekkel bocsájtkoztak tárgyalásba, akiknek nagyobb összegeket kellett befizetniük. A felek legnagyobb része olyan volt, akik nem tették idejében eleget forgalmi adó befizetési kötelezettségüknek és így attól tartottak, hogy súlyos pénzbírsággal fogják őket sújtani. Azt hitték, hogy a tisztviselők bírságmentesen elintézik ügyüket, a kiktől azután rendszer nyugtát is kaptak. Teljesen jóhiszeműen jártak el és megnyugodva távoztak, mert ez különben általános szokás évek óta. Így most annál nagyobb meglepetés volt számukra, hogy a forgalmi adó összegét követelték tőlük.

Kiderült, hogy a feleket ugyan

az átadott összegekről adtak nyugtát, de a pénzügyigazgatóság számára megmaradó szelvényen teljesen jelentéktelen összeget tüntet fel. Így, ahol négyezer lejről volt szó, ott az igazgatóság szelvényét négy lejjel töltötték ki. Nemrégiben az egyik cég 18.000 lejt fizetett be és ennek 18 lejjel regisztrálták a befizetését. A vizsgálat megállapításai szerint az első csalást az év február elsején követték el, a következőt pedig a katolikus húsvét második napján, s a mai napig összesen 93.000 lejjel károsították meg a pénzügyigazgatóságot, de lehet, hogy ez az összeg még szaporodni fog. Különben a kár nem a pénzügyigazgatóságé, hanem a jóhiszemű befizetőké, akik befizetésüket nem a rendes úton, nem a pénztárnál intézték el. A vizsgálat szerint a következő cégeket érte nagyobb károsodás: Karácsonyi Testvérek (Városi-kávéház), Muzsaj József ruhakereskedő, Perfect bélvegyőgyár, Autocolin autókereskedő, Kisiparosok butorszövetkezte, Waldmanné, a Vadember tulajdonosa, Bora Vazul kávéháztulajdonos és Wieser Jenő hordógyáros.

A kihallgatások és a vizsgálat során beigazolást nyert, hogy az okirathamisításokat Scheffer János követte el akinek Lengyel György csak büntársa volt. Lengyel ugyan eleinte tagadta a bünrészességét is, de most már beismerte, hogy a sikkasztott összegekből rendszeresen részesült. Scheffer és Lengyel családja mindent elkövetek, hogy a kár megtérítésére szükséges összeget előteremtse, de ma délig csak 81.000 lejt sikerült befizetniük. Minden valószínűség szerint a teljes összeg meg fog térülni és így a pénzügyigazgatóság el fog tekinteni attól, hogy megtévedt tisztviselői ellen büntvári feljelentést tegyen. Az esetről jelentést tettek a pénzügyminiszteriumhoz, amely végeredményben dönteni fog az ügyben, de a döntés beérkezéséig is felügyeltettk állásukról a visszatevő tisztviselőket.

Scheffer János csak egy esztendő óta tisztviselője az aradi pénzügyigazgatóságnak és mint-

egy két hónappal ezelőtt nősült meg. Most azzal is mentegétdzik, hogy házassága sodorta bele a súlyos kiadásokba, amelyeket csak a sikkasztás útján pótolhatott. Lengyel György a néhány évvel ezelőtt elhunyt borossebesi Acsev. állomásfőnök fia. Szülei elhunytak és szép lakásberendezést hagytak a fiatal emberre, aki alig husz éves. Lengyel Györgyöt a természet nem áldotta meg tetterős külsővel, de ő mégis szerette a szép nők társaságát. A rosszul fej lödött és számos fizikai hibában szenvedő fiu, azonban mégis élni akart és pénzzel pótolta a természet mostohaságát. A nap legkülönbözőbb szakaiban bérkocsin járt, gyakran lehetett nyilvános helyiségekben látni, ahol állandóan palackos bort és pezsgőt ivott. Az egyik szülőjében annak dacára, hogy kitűnő lakása volt, állandóan szobát tartott fenn magának azzal a céllal, hogy mulatások után ide vonuljon vissza. A 2070 lejes havi fizetésű Lengyel György természetesen ezt nem fedezhette a fizetéséből. Szülei örökségéből csak keveset adott el eddig és amit eladott, azt már réggen felélte. Most a legkétségbeesettebb perceiben vitte el néhány perzsaszőnyegét egy ismert aradi szőnyegkereskedőhöz, aki ezekért 30.000 lejt ajánlott fel. A kereskedő különben igen nobilis kijelentést tett. Hangsúlyozta, hogy számára, — aki viszonteladó — nem ér többet ez a néhány szőnyeg, de amennyiben akad valaki, aki többet ad, két héten belül szívesen átadja annak minden kamat felszámítása nélkül. A 30.000 lejt azonban addig is letétbe helyezte a pénzügyigazgatóságnál.

Az ügynek, ha büntügyi következményei nem is lesznek, folytatása az lesz, hogy a két tisztviselőt állásuktól elbocsájtják. A pénzügyigazgatóság a vizsgálatot a legnagyobb erővel folytatja tovább és felhívja a feleket, hogy a jövőben semmi esetre se adjanak át a tisztviselőknek adóösszegeket, vagy bármilyen más pénzekeket befizetés céljából. A befizetéseket a pénztárnál kell eszközölni és akkor nincsen módja egyetlen tisztviselőnek sem, hogy sikkasztson és nem szerez senki magának olyan kellemetlenséget, amely anyagi következményekkel jár. A most Lengyelnek és Scheffernek átadott összegeket természetesen ujra be kell fizetni az érdekelteknek, mert máskülönben ezek ki egyenlítését az adóhivatalok, a melyek nem hibásak, el nem ismerik.

Dühöngő örült a rendőrségi cellában.

Az aradi rendőrségi razzia eredménye.

(Saját tudósítónktól.) A tegnap éjszakai erkölcsrendészeti és csavargást ellenőrző razzia alkalmával a rendőrség egy 50 éves meklátszó asszonyt fogott el, akét látszólag ittas állapotban találtak az uccán. A rendőrségen kiderült, hogy az asszonyt Balogh Klárának hívják és mert nem lehetett kihallgatni elhelyezték a rendőrség zárkájában. Ma délelőtt rémítő sivalkodás és dörömbölés hallatszott ki az este elfogott asszony cellájából és amikor a rend-

örök odasiettek. látták, hogy az asszony elorzult arcaat zuzara darabokra a cella bitorait és betörte az udvarra nyíló ablakot. Bekar- tak hatolni hozzá, azonban a szerencsétlen teremtés dühöngve ro- hant a rendőrökre, akik vissza- vonultak és rácsukták az ajtót. Bent a dühöngő letépte magáról ruháit és véresre marcangolta ma- gát. A rendőrség értesítette a me- dikókat, akik néhány perc múlva megjelentek a helyszínen. Az ass- szonyt csak a legnagyobb erőfe- szítéssel sikerült megfűszerezni és a mentők elhelyezték a mentőautó- ba és beszállították a kózkórház- ba. Elhelyezték az elmebetegek osztályában, mert megállapítot- ták, hogy Balogh Klára ön- és közveszélyes elmebeteg.

Óriási adóssikkasztás Ujpesten.

A volt ulánustiszt báne.

(Budapest, augusztus 25.) Az ujpesti városi adóhivatal egyik főellenőre mintegy 3—400 millió- val károsította meg Ujpest keres- kedőit és iparosait. Kiss József volt ulánustiszt a háború végével az ujpesti városi adóhivatalhoz került, ahol gyorsan megszeret- ték pontosságát, előzékenységét és megbízhatóságát következtében. Mindenki úgy tudta, hogy csak a családja körében érzi jól magát, ugyiszlván sehova sem jár, az alkoholt nem szereti és nagyon jó zam életet él. Így annál nagyobb meglepetést keltett, hogy amikor elterjedt Kiss József áthelyezése- nek híre, akkor több pék jelentke- zett, akik ha már Kiss Józsefnek átadott összegeiket nem is, de leg- alább forgalmi adó könyvecskéit akarták megmenteni. Ekkor derült ki, hogy Kiss József a fel- vett összegeket nem fizette be, hanem a saját céljaira használta fel és ha józan életet is élt, mégis költséges passziója volt. A szom- szédos Rákospalota egyik sport- egyesületénél játszott a mecénás szerepét, s ez nagyon sok pénzé- be került. Kiderült most az is, hogy Kiss József csak a hivatalá- ban volt előzékeny, a kereskedők- kel, iparosokkal szemben gorom- ba volt és terrorisztikus eszközö- ket használt. Nemesak a felvett összegeket nem fizette be, hanem nagyobb kölcsönöket vett fel a kereskedőktől, amint a körülmé- nyek igazolják, nem is szándéko- zott sohasem visszafizetni. Már márciusban suttogták a forgalmi főellenőr visszaéléséről, azonban nem mertek feljelentést tenni a nagy hatalmú főtisztviselő ellen. Anyagi gondokkal soha nem küz- dött, mert nagyon szép fix fizeté- se és tekintélyes legális mellékjö- vedelme volt. A kereskedők és iparosok feljelentése előtt néhány nappal eltűnt hivatalából Kiss Jó- zsef, s bitorait is eladta egy bu- torkereskedőnek, ami csak most derült ki. Ezekből a körülmények- ből azt következtetik, hogy Kiss József szélhámosságainak követke- zménye elő szűkített meg és nem szándékozik Ujpestre többé visszatérni. A város megtette el- lene csalásért a feljelentést és most a rendőrség közözlését adott ki ellene.

A pécskai kőbányarobbanás nagy tüzet okozott.

A súlyosan sérült munkásokat az aradi kózkórházban ápolják. — Kit terhel a felelősség?

(Saját tudósítónktól.) Mai szá- munkánkban beszámoltunk arról a borzalmas szerencsétlenségről, a mely Pécska község közelében tör- tént. A községtől nem messze van Kodos Traján gazdálkodó tanyája és kiinn a földéken cséplést mun- kálatokat végezt a gazdálkodó. A cséplőgépet Marillo Péter fűtő és Don Toor gépész kezelte. A mikor a cséplést elvégezték, este- felé visszaindultak a tanyára. A gépet már a délutáni órákban be- fűtötték és valószínűleg hibás ke- zelés következtében egy kis repe- des történt. Amint a tanva előtt voltak, hatalmas robbanás tör- tént, a cséplőgép gőzkazánjának darabjai szerte röpködtek a leve- gőben és a gép mellett három esz- méletlen ember feklött. A detoná- ció a szomszéd tanyában is hall- ható volt és az emberek azonnali szerencsétlenség színhelyére siet- tek. Értesítették az orvost és a csendőrséget, a vérző emicereket bekötötték és az aradmegyei kőz- kórházba szállították, ahol keze-

lés alá vették őket. A robbanás színhelyén azonban további sze- rencsétlenség történt. Egy szikra a közelben álló kazlakra repült és néhány perc alatt hatalmas láng- nyelvek lobogtak az ég felé. Nagy tűz keletkezett és csakhamar szük- ségessé vált, hogy az egész kör- nyék lakossága kivonuljon tüzet oltani, mert máskülönben az egész ottfekvő termények a tűz következtében elpusztultak volna. Többórás munka után sikerült csak eloltani a tüzet, azonban két hatalmas kazal szénát már nem lehetett megmenteni. A tűz által okozott kár meghaladja a negyed millió lejt. A kettős szerencsétlen- ségről távirati úton értesítették az aradi ügyészséget, amely utasítot- ta a csendőrséget a nyomozás be- vezetésére, hogy mi okozta a rob- banást. A szerencsétlenség áldoz- tai közül Kodos Traján könnyeb- ben sebesült meg és már lakásán ápolják, a két munkás azonban oly súlyosan sérült meg, hogy élet benmaradásukhoz kevés reményt fűznek.

Szegény Bajnok Attila

Harminnyolc évig feklött beteg az ágyban, míg ma eljött érte a halál. — 1887-ben kadét korában kiszúrták vivásközben a szemét, megbénult és azóta éléhalottként élt aradi rokonánál az ágyhoz láncolva.

(Saját tudósítónktól.) A valk véletlen sokszor döntő szerepet játszik az emberek életében, kar- riereket csinál, vagy tör ketté, a legmagasabb polcra emel fel né- melyeket, hogy azután éppen olyan hirtelen lesujtsa őket. Van- nak emberek, akik bizón szárnyal- nak fel, fel reménykedve a tető felé, amikor az áldozatra rásujt a villámcsapás és szárnyszeget- ten, összetörve fekszik az út po- rában... A véletlen egyik szár- nyatört áldozatát kísérték ma csendesen ki az aradi felső teme- töbe. Kevesen ismerték, hiszen a valódi fájdalom nem kerül ki az emberek közé, a mélybemarkoló tragédiák csak ritkán kerülnek a közönyös emberek tudomására. A sirkeresztben is csak ennyi áll: *Bajnok Attila. Élt 56 évet.* Az emberek pedig közönyösen fog- nak elmenni a frissen ásott sír mellett, nem is sejtve, mennyi tragikum fekszik abban a kicsiny sírgödörben...

Bajnok Attila, Bajnok Jusztin nian nyugalmazott honvédőrnagy 18 éves fia iskolai elvégzése után, fényes álmoktól üzve a prágai kadettiskolába került. Szorgalma- san tanult, az intézet egyik leg- jobb növendéke lett, ragyogó kar- rierrel álmódozott. Szerették is a tiszt-tanárok. 1887-et írtak akkor és a prágai kadettiskola növendé- kei nagy szorgalommal gyakorol- ták a vivást, hiszen vivóverseny lesz és mindenki álmódozott ar- ról, hogy győztesen kerül ki a versenyből. Bajnok Attila is bi-

zott, hiszen az iskola egyik leg- jobb vivója volt. Elérkezett a ver- seny napja és Bajnok tényleg könnyen legyőzte társait. Az osz- tályban azonban páratlan számu növendék volt és az egyik part- ner nélkül maradt. Az egyik ta- nár felhívására Bajnok Attila állt ki vele. Néhány perces heves vi- vás után azonban megrázó jele- net történt. Bajnok megtántorodék hirtelen s elterül a földön. Odaro- hannak, leveszik róla az arcot védő maszkot és ekkor derül ki a tragikus valóság: a maszk egyik helyen rossz volt s a kard a jobbszemén keresztül agyába hatolt. És most megkezdődött a kálváriajárás, a sok remény s álom a szombathelyi kórházban végződött, ahol fehér köpönyes orvosok és ápolónők sürgölődnek a halállal védődő kis kadét körül. Lelkiismeretes ápolás árán sike- rült az életnek visszaadni, azon- ban akkor elvégeztetett a kis ka- dé t katonai karrierje. Bajnok At- tila féloldalára megbénult, többé nem birt járni és hazahozták Aradra. Itt atyja lakásán lakott s itt ápolták tovább. Közben kitört a háború, a 80 éves nyugalmazott honvédőrnagy önként a háborúba ment és két évi harc után, súlyos betegen hazakerült. Nemsokára meg is halt.

Bajnok Attila hosszú évek so- rán nem mozdult ki a lakásból. Nővérei naponta néhány órára ki- emelték az ágyból, az irasztal- hoz vitték, ahol olvasott, vagy tanult. De az ucca, a hemzsegg,

vidám tömeggel, a zene, szórako- zóhelyek s mündaz, ami kis válto- zatosságot ad az életnek, az ő számára meghalt. Az ő életét kettétörte a véletlen. És türelme- sen viselte a ráért keresztet. 38 hosszú esztendőn keresztül ver- gődött, összeszorított ajkakkal, panasztalanul, letörve. Mándig a a szobában. Az ágyban. Szinte még kimondani is sok ezt a nagy évszámot, amely szinte földöntul kioldást, végtelen fájdalmat és keservet jelentett Bajnok Attilá- nak, az egykori kiskadétnak, aki- nek fényes karriert jósoltak egy- koron a szigorú tanárok. Érdek- lődött minden újdonság iránt. Saj- nálta azt, amikor megudta, hogy balesetért intézete parancsnokát elhelyezték és egykori ellenfele öngyilkos akart lenni. De azután átsiklott mindenben, hiszen mind- egyiknek hasonlíthatatlanul jobb volt, mint neki: az ágyhoz szo- zott nyomoréknak. És kioldott tovább... egészen addig, amíg a sok fekvéstől tüdőhajt nem szer- zett. És azután végleg elintézte sorsát és néhány nappal ezelőtt csendesen, mosolyogva repült át lelke a végtelen szférákon oda, ahol talán ennyi évi szenvedés után boldogság vár az emberre. Ahol lelkét nem köti bánaság s ahonnan csendesen szemlélheti, mint vonul el a friss sírhant mel- lett a közönyös tömeg, amely róla nem fog egyebet megtudni, mint: Bajnok Attila. Élt 56 évet... Ne- kik ennyi is elég... (m. r.)

Öngyilkos

nagyváradi hírlaniró.

Bihari Sándor tragédiája.

Budapestről táviratozzák: Meg- rendítő tragédia színhelye volt az egyik budapesti bérház. Bihari Sán- dor volt oradea-marei újságíró, aki már szülővárosában is számos csa- lást követett el, levelette magát a harmadik emeletről és összeroncsolt testtel szállították a Rókus-kórházba, ahol néhány óra múlva meghalt. Dr. Kövér ügyvédet kereste ebben a ház- ban, akit azonban nem talált oda- haza. Azt mondotta, hogy fontos dolga van vele és épen ezért üzenete: fog irni az ügyvédnek. Háromnegyed óra hosszat ácsorgott a folyosón, azonban egy sort sem írt és végül is a szobalány hatalmas zuhanásra lett figyelmes. Kiszélt és akkor látta, hogy Bihari vetette le magát az ud- varra. Bihari már hónapok óta buj- kált aittól való félelmében, hogy kü- lönböző üzelmek miatt elfogják. Éj- szakánként az uccákon kóborolt és ismerőseinek el is panasolta, hogy fél a letartóztatástól. Most kiderült, hogy Bihari, bár többeket megkáro- sított, feljelentést senki sem tett ellene. Félelmében kereste Kövér ügyvé- dt is és így került abba a házba, ahol levetette magát. Bihari családos em- ber volt és négy gyermek apja. Har- minnyolc éves korában követte a végzetes tettet.

HIREK

Meghalt a shimmy és a fox-blues.

Itt van az új tánc: a florida és a raleó.

(Saját tudósítónktól.) A divat és a tánc irányításának városában megkondították a halálharangot a shimmy és a blues felett és ezek a táncok már nem fognak szerepelni az őszi és téli táncok között. A finom hangulatok és a gracióz mozdulatok periódusa következik az érzéki táncok után és egy egész csomó új táncot fogunk már az őszi és téli estéken ropni. Új táncok jönnek, melyekben finomság és stíluserzés lesz a döntő és ezekben az új táncokban főleg azoknak lesz örömlük, akik a tradíciók megszokottságát többre becsülik az újítások ultramodernizmusánál. Az új szerzők táncai forradalmat jelentenek a múlttal szemben. És bennük lesz a régi kedves múlt minden finomságával, bájával és romantikájával.

Egy táncosnő jött a napokban hazra Aradra, aki Párisban járt tanulmányuton. Elmondja, hogy őszi táncok már a shimmy és a fox-blues és a sok között két új fog dominálni. Az egyiket „florida” hívják és a háromnegyedes ütemű régi valcerokból modernizálták, a másikat „raleó” a neve, nagyon szép és újszerű. A finom hangulatú, valcerütemekkel átszóva. A régi táncok közül divatban maradnak a mazurka és a foxtrott, amely utóbbit azonban a jövőben új táncokká, mint valamikor régi jó időkben a polka française-t. Egy egész sorozat új tánc került a fiatalok közé. Csupa finom hangulatú és érzékeny, gracióz mozdulatok.

A nagy testsúlyú „megakadt” nők és férfiak számára a párisi táncosnők egy új táncot kreáltak. Angol eredetű és charlton a neve. Nincs az a fogyasztkura, amely hatásában vetekedhetne vele. Aki elhatározza, hogy megtanulja a charlton, az legalább egy kilót fog le minden táncórán, ami bizonyosan izgálysreméltó súlycsökkenés. Igaz ugyan, hogy csak hetenként maximum két órán keresztül tanítják ezt a táncot, de a táncos kegyetlenül bele is fárad. A táncot megtanulni akartóknak Franciaországban orvosi bizonyítványt kell hozni arról, hogy nem szívhajosok.

Az új táncot Angliában és Amerikában már minden kövér vigán járja. Arisztokrata és konfessziós, grófnő és varróleány — ha kövér — ezt lejt szenvedélyvel, fáradszónakul. A normális terfogatnak pedig a rendkívül kecses két új valcer táncok: a florida és a raleó. Finom és szolid táncok ezek és a régi jó erkölcsök hűz való visszatérést jelentik. — Ugy hiszik, hogy az előkelő balái programján az idén ismét ott fog szerepelni a divátját múlt francia négyes is. A mezitelen térd, mely dekoltázs, kokainizmus és ayalóka korszakában...

— Személyi hír. Babescu Victor, a „Iosif Vulcan” állam középiskola igazgatója és neje, külföldi utazásukról visszaérkeztek.

A marseillei munkásinternacionale a háboru ellen.

Párisból táviratozzák: A második Internacionale marseillei kongresszusán az amerikai Hildnit a háboru veszedelmét fejtette Amerika szempontjából. Bizonyította, hogy az Unio ipara az imperialiszmus után halad. A háboru egyrészt Amerika ipari mágnessai részéről fenyeget, akik

szemet vetettek Mexiko petróleum-forrásaiba, másrészt pedig az amerikai-japán rivalitás fog háborura vezetni. A szónok követelte, hogy az Egyesült Államok lépjenek be a Népszövetségbe, mely a demokrácia alapján épült fel.

Ujabb öt hamis magyar egymillió bankjegyet találtak.

Budapestről táviratozzák: Ma Sátoraljaúj helyen ismét találtak öt darab hamis egymillió bankjegyet. Az azonnal bevezetett vizsgálat megállapította, hogy Friedländer Sámuel haszánkiskai kereskedő akarta a bankjegyet az egyik pénzintézetnél elhelyezni és amikor észrevette, hogy hamisak a bankjegyek, akkor összetépte őket. A vizsgálatot folytatják ebben az ügyben, miután már bizonyítékokat szerezték arra vonatkozólag, hogy Friedländer összekötésében ál-

lott a hamis pénzek forgalombahozóival.

Friedländerrel a nyomozás további során kiderült, hogy az olasz-lisztkai csodarabbi most nagykorúsított fia. Eddig hatszáz darab hamis egymillió koronás bankjegyet foglaltak le és Friedländer beismerte, hogy azok az ő utasítására és közreműködésével történtek. A család mentőakciót indított a fiatalember érdekében és azt hiszteli, hogy egy nagy hozományra előlegül kapta a fiu a hamis bankjegyeket. Ezzel szemben Friedländer beismerésben van és kijelentette, hogy tudatosan helyezte el a hamis bankjegyeket.

— Jorga cikke Korodi-Lutzról Bucarestből jelentik: A Neamtu Romanesc mai száma cikkét közöl Jorgától Korodi-Lutz ismert szász politikusról, aki elhagyta Romániát és véleleges tartózkodásra Berlinbe költözött. Jorga nagyon fájjalja Korodi-Lutz elutazását, mert Románia régi barátját veszítette el benne. Ezért a kormányt teszi felelőssé, mely megvonta a szász politikusi nyugdíját.

— A volt szász király Budapesten. Budapestről táviratozzák: Frigyes Ágost volt szász király tegnap este a prágai gyorsvonattal Budapestre érkezett, hogy a Ferenc József főherceghez férjhezmenő Anna leánya kislányának keresztelőjén résztvegyen. Az exkirály sötétszürke zakóval, álló szárnyasgallérral, sötétlék nyakendővel és ezüstnyelű pálcával alkotta meg külsőségeit. Böröndjein azonban feltűnően szerepelnek a szász királyi koronák.

— Németország északsári Zeppeleit épít. Berlinből táviratozzák: A Zeppelin gyártás jubileumával kapcsolatban Németország vezetőemberei felhívták bocsátanaki ki, amelyben a Zeppelin gyártás javára adakozásra kérik a német népet. Az a terv nyomat, hogy a friedrichsafeni telepen egy új lég hajót építenek, amelynek feladata lenne, hogy az északi sarok elérését és a saarkvidék felkutatását lehetővé tegye, amellyel bizonyosságot szolgáltatasson arról, hogy milyen nagyszabású közlekedés lesz köz a Zeppelin.

— Bicsérdy, a gyilkos! A szenzációsan érdekes leleplező rópirat csütörtökön már megjelenik.

— Letartóztatott tolvaj cigányasszonyok. Az aradi gyermekkorház vezetősége feljelentést tett a rendőrségen, hogy a kórház raktárából 39 darab szalmazsákot elloptak. A rendőrség megindította a nyomozást és ma sikerült letartóztatni Kovács Anna és Mocuc Lina cigányasszonyokat, akiknél megtalálták a lopott szalmazsákokat. Átkísérték a tolvajokat az ügyészség fogházába.

— Halálozás. Böhm Salamonné született Moskovitz Sarolta hatvan-két éves korában ma Ujaradon elhunyt. Temetése augusztus 26-án lesz Ujaradon a Str. Banatului 206. számú gyászszobából az aradi izraelita temetőbe. Halálát előkelő és kiterjedt rokonság gyászolja.

— Francia jegyzék Németországnak. Berlinből táviratozzák: A Lokal-anzeiger arról értesül, hogy a birodalmi kormánytnak tegnap átadott választjegyzék a legutóbbi német választjegyzék három főszempontját érinti, azonban nincsen benne semmi végérvényes állásfoglalás. Mindenütt csak utalás történik a megtartandó szóbeli tárgyalások szükségességéről.

— Meztelen térd. Amerikából jön ez is, nem lehet tudni, elérkezik-e hozzánk. A térd alatt megkötött, a térd alatt végződő harisnya. Akik sportra gondolnak, súlyosan tévednek. Selyemharisnyákat szorít a selyemharisnyakötő az amerikai lábacskaikhoz, a harisnya kecses és egyenletesen összegöngyölve támaszkodik a harisnyakötőre. A newyorki philadelphiai, sőt washingtoni dámák már javában hordják és nincs szó arról, hogy ruháskájuk egy centiméterrel megnyulna térdcsékük eltakarására.

— Egyesek hygiénáról beszélnek, mások takarékosságot rebesgetnek: ennyi meg ennyi selyemmel kevesebb kell a rövid selyemharisnyához, mint a hosszú szuhoz. Vajon a ruhát is takarékossági szempontból hagyják rövidre? Gyönyörű lesz és mindenekfelett újonság: gyönyörű női karok, vállak, hátak, oldalbordák és lábak után a térd motogatóására kerül a sor. Hogy erre nem gondoltunk! Pedig mily logikus fejlemény... Egészségükre válják! Akik látni fogják, azoknak semmiestire sem árt. De anár előre törhetjük a fejünket: mi következnek ezután?

— A rendőrség felhívása a kávé-sokhoz és vendéglősökhöz. Az aradi államrendőrség közigazgatási ügyosztálya felhívja az első osztályú kávéház- és vendéglő-tulajdonosokat, hogy augusztus 27-én délelőtt 11 órakor saját érdekükben jelentkezzenek a rendőrség első emeletének 7. számú szobájában. A második osztályú kávéház- és vendéglő-tulajdonosoknak másnap, 28-án délelőtt 10 órakor kell jelentkezniük.

— Ady emléktábla. Budapestről táviratozzák: A hűvösvölgyi Parkszanatorium egyik szobájában, ahol Ady Endre 1913. őszén és 1914. elején hónapokig tartózkodott, emléktáblát helyeznek el. Az ünnepi beszédet a 26-án megtartandó ünnepségen Schöpflin Aladár fogja mondani.

— Halál kártázás közben. Budapestről táviratozzák: Hajós Kálmán budapesti közjegyző a körmeneti kasszinóban egy kártyaparti közben holtan bukkolt le a székéről.

— A Fedák—Molnár válópör. Budapest. Fedák Sári válópörének során 30.000 dollár végkielégítést fog Molnár Ferentől követelni, aki ezzel szemben 15.000 dollárt ajánlott fel.

BETTAEF:
Nagyváros zsidók nélkül, 150 lej.
Sándor hírlapiródaiban Arad.

— Iskolai beiratás Aradon. A Piata Mihai Viteazul (Ferenc-téri) állami polgári iskolában a beiratások szeptember hó első nyolc napján (1—8-ig) tartatnak meg. Az első osztályba olyan tanulók iratkozhatnak be, akik elvégezték az elemi negyedik osztályt. Akik először iratkoznak itt be, azok kötelesek iskolai bizonyítványukat, születési, anyakönyvi kivonatukat és újraoltási bizonyítványukat magukkal hozni. Egész évre fizetendő díj 500 lej. Szegény, de jól tanulók folyamodhatnak egész vagy rész díjengedezésért. Ezek kérvényük mellé szegénységi bizonyítványt mellékeljenek. Ismétlő tanulók a díj felét meg kötelesek fizetni. A javítóvizsgálatok rendes és magántanulók részére szeptember hó 10—18-ika között tartatnak. Érdeklődőknek felvilágosítást nyújt az igazgatóság.

— Tűz. Tegnap este Aradon, a Colonel Pirici (Vörösmarty) uccán lévő Goldschmidt és Stern cég üzlethelyiségében tűz támadt. A helyszínrre kivonult tűzoltóság a tüzet csakhamar eloltotta. A kár jelentéktelen.

— Nyaralók és gyógyulást keresők figyelmébe: Băile Lipova (Lippafüred) igazgatósága szeptember elsejétől a szobaárakból 50 százalékos kedvezményt ad. A fürdőszezon október 15-ig tart.

— A bolgár király szegénysége miatt nem mer nősülni. Szófiából jelentik: Egyik nagy francia lapnak a Balkánra küldött munkatársa Szófiában kihallgatást kért Boris bolgár királytól. A király azzal a feltétellel volt hajlandó nyilatkozni, hogy sem a politikára, sem a bombamerényletekre még csak célzást sem tesz az újságíró. A hírlapíró első kérdése abszolút politika- és merénylet-mentes volt. Azt kérdezte, hogy igaz-e, hogy Boris király még ebben az évben feleségül veszi a román királyi pár legfiatalabb leányát?

A bolgár uralkodó az indiszkrét kérdésre így felelt:

— Szó sem igaz az egészről. Még nem foglalkoztam a nősülés gondolatával. Szegény vagyok s országom is zürzavaros állapotban van. Sajnos, nem nősiülhetek. A mai idők különben is olyanok, amikor a királyok számára nem sürgős a nősülés.

A bolgár király, miután a saját jelenét és jövő helyzetét ilyen sötét színekkel vázolta, Európa jövőjéről nyilatkozott.

— Eddig ismeretlen képet fedeztek fel a magyar koronázásról. Newyorkból jelentik: Körülbelül egy év óta lakik az amerikai metropolisban báró Doblihoff Róbert ismert osztrák arcképfestő, akit IV. Károly elhunyt magyar király koronázása alkalmával kimenteltek, hogy a koronázáson a hagyományos kardvágási jelenetet fesse le. A festő elkészítette vázlatait s azok alapján meg is festette a nyilvánosság előtt eddig teljesen ismeretlen képet. A festményt Newyorkba vitte és feltve rejtette látogatói előtt. A napokban jött rá az érdekes emlékre egy newyorki magyar képkereskedő, aki csellel kérésztalvitte, hogy Doblihoff báró megmutassa a festményt és arról fényképfelvételek is készített. A lelet híre Ma-

„Csodát“ láttak egy magyarországi községben.

Megjelent a Szűz Mária a fa kérgében. — A falu plébánosa ellen fordult, mert nem hisz a csodában.

A veszprémi püspökség szigorú vizsgálata.

(Budapest, aug. 25.) Nagyszakácsi somogy megyei község életét valóságos felforgatva két pásztorleányka víziója. A két gyermek egy napon lélekszakadva rohant a faluba és azt állította, hogy kint a patak mellett látták a Szűz Máriát. Glória vette körül és Szűz Mária most is ott tartózkodik. Nagy népvándorlás indult meg a jelzett hely felé és sokan akadtak, akik szintén megpillantották a fákon az élő Máriát. Most már különösen lánygyermek sokan akadnak, akik látni vélték ezt a képet és hangoztatják, hogy itt van a Szűz Mária és néha vele van a Krisztus is. A falu katolikus tömegei hittek a csodában és zarándokolniak naponként a csoda színhelyéhez. A falu plébánosa szintén kiment a helyszínre és ügykezett felvilágosítani a népet, hogy csoda nem történt és Mária sincsen ott a patak mellett. A nép azonban nem hitt plébánosának, hanem elnevezte istentagadónak és a legutóbbi misék egyikén egy fanatikusan nagy botrányt is rendezett. A falu lakói közül csak néhány számban maradtak a plébános mellett, aki teljesen elveszi-

tette előbbi magy népszerűségét. Nagyszakácsi a legközelebbi vasútállomástól hét kilométernyire fekszik és a tömeghisztériát ügyes üzleti vállalkozók most alaposan kihasználják. Autobuszjáratokat indítottak, amelyek állandóan szülfoltan érkeznek hiszékeny emberekkel, akik közül sokan látják a csodát. A közigazgatási hatóságok a pataki úgynevezett kögyürüit le is bontatták, mert ezt használták eleinte oltárnak. — Most ezért akáclobokból csináltak kápolnát és oltárt, ahol állandóan a gyertyái egész serege ég. Gyűjtést is indítottak, hogy Ségely plébános templomába többé ne menjenek, hanem a csoda helyére építenek kápolnát. Eddig nem kevesebb mint nyolcvan millió gyűlt össze erre a célra. A hívők leszédtek azoknak a fáknak kérgét, a melyeken valaki meglátta a jelenséget és ebből most valami gyógyszert kotyvasztanak. Ezeket a leszédett kérgű fákat a „látók“ a látomástól elszáradtakkal nyilvánítják. A dolog különben olyan komolyra fordult, hogy a veszprémi püspökség külön vizsgálóbizottságot küldött a helyszínre a „csoda“ tisztázására.

magyarországon hatalmas érdeklődést váltott ki.

— A trapéz-művész szereposztásának a cirkuszi előadásán. Párisból jelentik: Izgalmas eset történt a minap a franciaországi Ypresben, a Semay-cirkusz előadásán. Az igazgató fiatal leánya mint trapéz-művész keltett nagy feltűnést azzal a mutatvánnyal, hogy a trapézon fejjel lefelé függve a fogaival tartott egy kis hintát, melynek keresztfájába négy ember kapaszkodott bele. A leány erős fogai eleinte elbirták a nagy terhet, de azután kiugrott helyéből alsó állkaposa és a négy ember lezuhant a magashól, de egyiknek sem történt komolyabb baja. A trapéz-művész azonban súlyosan megsérült és csak nagy erőlködéssel tartotta magát a trapézon, mialatt patakzott szájából a vér. Két akrobata felmászott hozzá és lehozta a magashól. A közönség helyéről felugorva és kiabálva nézte az izgalmas jelenetet, azután elhagyta a cirkuszt.

— Kilenc év óta keresi eltűnt gyermekeit. Budapestről jelentik: Érdekes beadvánnyal fordultak a magyar honvédelmi miniszteriumhoz. Fischer Károly szemendriai (Szerbia) üvegfüvőmester a magyar csapatok visszavonulása idején 1916-ban a menekülő polgárok között volt és három gyermekét: a 16 éves Angelinát, a 14 éves Ferencet és a 13 éves Józsefet Szemendria katonai parancsnokának, egy ezredesnek a védelmére bízta. Az ezredes elvállalta a megbízást és magához vette a gyermekeket. Amikor beállt a nyugalom, Fischer gyermekei és az ezredes kutatására indult, bejárta egész Jugoszláviát és a többi utódállamot is, azonban sem az ezredes, sem gyermekei nyomára nem tudott jutni. Az utolsó menedék most a honvédelmi miniszterium,

amely talán meg tudja állapítani, ki volt az ezredes és hol található.

MOZI

xx Ma, szerdán és holnap, csütörtökön reprizként vetíti az aradi Apolló a Nibelungen című hatalmas német filmsláger első részét, amelyben a német filmtechnika hatalmasága a legteljesebb mértékben jut érvényre. Minden egyes felvonás tökéletes és precíz munka eredménye. A Nibelungen iránt szakadatlanul nagy az érdeklődés, mert ez a film, mely minden egyes alkalommal újabb és mélyebbet rejteget a közönség számára. A filmet az Apollónak ez alkalommal kibővített zenekara fogja aláfesteni. A film második része péntekig marad az Apolló műsorán. Az előadások 5, 7 és egynegyed 10 órakor kezdődnek.

xx Ma, szerdán mutatja be az aradi Uránia a „Halálautó“ című szenzációs cirkuszfilmet, amely izgalmas, ötételes jelenetek sorozatából épült fel. A cirkuszfilmekből abban különbözik a Halálautó, hogy sokkal pazarabb, grandiózusabb artistaprodukciókkal fűszerezi a celekményt az eddigieknél. Az előadások 6, fél 8 és egynegyed 10 órakor kezdődnek.

xx Családi Háromszög Moszkvában a főszerepben.

xx Az aradi marosparti nyári mozgószínház: ma, szerdán este kerül vetítésre „A végzetes gyémánt“. Rosenhain hasonnevű regénye után készült szenzációs attrakciós film 6 felvonásban. A főszerepben az óriási erejű Carlo Aldini. Gyönyörű felvételek az indus hercegek pazar udvartartásáról és az antwerpeni pénzarisztokrata életéről. Ezt megelőzi egy legújabb párisi divatrevü. Kezdeté pont negyed 10 órakor.

Ötezer vadász

hajszolt Párisban egy leopárdot.

Zizi kiszabadult az állatkertből.

Párisból jelentik: Vasárnap délután a párisi Bois de Bologne, ez a szelid, szép nagy park, ahol eddig csak egy pár hattyut, pávát és házinyulat tenyésztettek, néhány órára őserdővé változott. Nemrégiben ugyanis a Bois de Bologne állatkertje egy veszedelmes jövevényvel szaporodott: egy fiatal leopárdal, amely Zizi névre hallgat, illetve nem hallgat. A vadállatot egy ideiglenes ketrecben helyezték el, ahol bizonyára nem érezte jól magát, mert egészséges fogaival meglazította a ketrec vastag vasrácsát és kitért belőle.

Alig néhány perc múlva észrevették a szökést. És a hír hihetetlen izgalmat keltett, úgy az állatok, mint a látogatók és az igazgatóság körében. Volt aki örült, volt aki sirt. Az állatok örültek rabtársuk szabadulásának, a dírekölő sirt az értékes állat után. A közönség viszont félt. Valóságos pánik támadt a Bois de Bologneben és a szerelmes párok, a kik emberemlékezet óta előszeregettel keresik fel a Bois hús és sörét fasorait, a paradicsom közepéhez hasonló iparkodással rohantak kifelé a parkból, ezrével és ezrével hagyták el a diszkrét csallitokat. Félbenmaradtak az idillek, midőn futótüzként percek alatt bejárta a parkot a hír: egy abeszűszíni leopárd kiszabadult.

Rövidesen kezdetét vette a vadászat, ami távolról sem volt oly egyszerű, mint aminőnek a párisi alkalmi vadászok hitték. Amire még nem volt Párisban példa: ötezer vadász, kétszáz rendőr és egy armádia kopó és véreb vette üldözőbe a nemes vadat. Késő éjszaka fejeződött be az izgalmas hajszó. A szerencsétlen leopárd csak néhány óráig élvezhette az arany szabadságot. A szerencsétlen állatot egy kocavadász rőföségéd leterítette. A fényképe beleszerelt a képeslapokba. Hős lett és napjában tucatszámra kapja a fényesnél fényesebb házassági ajánlatokat. A Bois de Bologneban pedig a párisi nyárspolgárok és szerelmes kis midimettek ismét zavartalanul és nyugodtan sétálhatnak, szerelmeskedhetnek...

SZÍNHÁZAI MŰVÉSZLET

* A szombati aradi Lengyel Irénest a legértékesebb és legnívóabb színházi előadások közé tartozik. Antoniót maga a bucsuzó primadonna fogja színpadra vinni és ezt a szerepet erre az alkalomra tanulja be. Szenzációs toalettekkel készül a közönséget meglepni, továbbá teljesen új énekszámait lesznek. A bucsuest keretében a művész értékek sokaságát kapja a publikum, de az Antonióban is csupa elsőrendű színész játszik. Jegyeket a téli színház pénztára árusít.

SPORT

Befejeződött a NAC nemzetközi tenniszversenye

Oradea-Mareról jelentik: A nagyváradi nagy tenniszverseny, amely egy héten keresztül tartott, a tegnapi nap folyamán befejeződött. Az összes döntő mérkőzéseket minden versenyszámban lejátszották, úgy, hogy a versenyzők legnagyobb része már el is utazott. Ez a verseny kétségtelesen a szezon legnagyobb tenniszattrakciójának számába sorozható. A nagysikerű verseny kiemelkedő szenzációja, Közép-Európa legkiválóbb tenniszjátékosa, a budapesti Kehrling Béla volt, ki egyenesen a németországi versenyekről jött Nagyváradra. Játékáról nem mondhatunk bírálatot, mivel ragyogó művészetének csak egy kis részét látta szükségesnek bemutatni a többi versenyzőkkel szemben, de a kis izeltől is kicsillant, hogy Kehrling rendkívül rutinnal rendelkező, páratlan technikájú játékos. Ettől, a tömegtelen sikert elért versenyzőtől nyert gamek csak ajándékszámában, vigasztaló mentek. Kehrling után a szintén pesti versenyzőt, Gönczöt kell említenünk. Ez is kiváló játékos, de sokban alatta marad Kehrlingnek. A hazai versenyzők közül dr. Lippu képviselte a komoly román játéktudást, aki csak szerencsétlen pechjének tulajdoníthatja, hogy Göncztől ismételt vereséget szenvedett. Mellette méltóan dícsérhetők a fiatal temesvári Mannheim és az aradi Dörner, akik a jövő nagytehetségű játékosok. Ezek mellett nem sok vizet zavartak a többi romániai versenyzők. A nők közül a kitünő Schlosserné megérdemelten foglalja el az I. oszt. női egyes első helyét, de mint megiepetést, Florescuné és a nagyváradi Zizovits Lenke jó játékát kell említenünk. Széllné és Obetkóné, mindkerten kiforrott versenyzők.

A verseny végső helyezései a következők: **I. osztályú férfi egyes:** 1. Kehrling, 2. Göncz, 3. dr. Lippu és Dörner. **II. osztályú férfi egyes:** 1. Herskovits, 2. Keztyus, 3. Straub és Zizovits. **III. osztályú férfi egyes:** 1. Mannheim, 2. Herskovits, 3. Baumann és Velwárt. **Férfi páros:** 1. Kehrling—Göncz, 2. dr. Lippu—Dörner, 3. Tereh—Miklós és Herskovits—Baumann. **I. osztályú női egyes:** 1. Schlosserné, 2. Baitrok Ica, 3. Széllné és Domokos. **II. osztályú női egyes:** 1. dr. Masznyikné, 2. Zizovits Lenke, 3. Vargáné és Arató Klári. **Női páros:** 1. Fülöppné—Schlosserné, 2. Florescuné—Baitrok Ica, 3. Széllné—Obetkóné és dr. Masznyikné—Zizovits Lenke. **Vegyes páros:** 1. Kehrling—Baitrok Ica, 2. Göncz—Florescuné, 3. Tereh—Domokos s

Máthé—dr. Masznyikné. Itt említtük meg, hogy a kolozsvári bajnokságot folyó, Göncz—dr. Lippu közötti, Kolozsváron befejezetlen küzdelem ötödik settjét a pesti játékos nyerte 6:3 arányban. Így a mérkőzés végső settállása 7:5, 6:0, 6:6, 6:3.

Magyarország 1925. évi hosszútávoszó bajnoksága Budapesten keresztül.

(Budapest, augusztus 25.) A minden évben nagy érdeklődéssel kísért hosszútávoszó bajnokság hétfőn délután került eldöntésre a MUSz rendezésében és pedig első ízben, külföldi mintára, Budapesten keresztül. A nevezések nagy száma (43 férfi és 16 hölgy uszó) a legizgalmasabb küzdelmeket eredményezte úgy az egyéni, mint a csapatgyőzelmeikért. A verseny startja az újpesti öböl bejárata fölött a Duna közepéről volt és az utvonal a pesti Dunaágban a Margitid—Lánchíd—Erzsébethidont át a Ferenc József alatt a Műgyetemi Evezős Club csónakházáig vezetett.

Eredmények a következők: **Magyarország 1925. évi hosszútávoszó bajnoksága.** (Védő 1924. évre Turnovszky Endre (MAC). Bajnok: Páhok István 61 p. 54 m. Második: Turnovszky Endre (MAC) 62 p. 52 mp. Az ötös csapat bajnokságot a MAC nyerte. **Magyarország 1925. évi hosszútávoszó hölgy bajnoksága.** (Védő 1924. évre Albecker Nelly). Bajnok: Stieber Lotti (MAC) 69 p. 22 mp. Második: Kereszturi Kamilla (FTC) 70 p. 05 mp. Az ötös női csapat bajnokságot, mely idén került először kiírásra a MAC hölgycsapata nyerte.

Hodgson, a vasárnap megtartott magyar-belga vízipóló mérkőzés bírója, mint említettük, még mindig Budapesten tartózkodik s végignézte a Duna bajnokságot, amelyről a következőképpen nyilatkozott: — Felejthetetlen élmény volt nekem a hosszútávoszó bajnokság szemlélése. Az a fiatal ember, aki a versenyt megnyerte, oszadaltraméító tehetség. Amióta sporttal foglalkozom, még közelítőleg sem láttam ilyen fiatalon hasonló, pompás teljesítményt.

Amikor a nyilatkozatnál kitértek a magyar vízipóló válogatottára, kijelentette, hogy Magyarország vízipóló bajnoksapata a vízipóló sportban egyedülálló, különösen klasszist képvisel.

A felelős szerkesztő:
RETHY JÓZSEF
távollétében a szerkesztésért
KAROLY SANDOR
felel.

Cenzurat: Prefectura. Jeddotalul.

LEGUJABB

Aradmegyében mindenütt a hivatalos lista győzött.

Verekedések Glogovácon és Pécskán.

A késő éjszakai órákig még nem érkezett hivatalos jelentés a megyei választási eredményekről. Magánforrásokból eredő értesülések szerint a hivatalos kormánylista fölényesen győzött, csupán a borosjenői járásban szavaztak nagyobb számban az ellenzéki listára. A szavazatok összeszámlálása folyik és a végeredmény

csak szerdán délelőtt válik ismeretessé, amit az aradi törvényszék elnöke fog kihirdetni. A választás, kisebb incidensektől eltekintve, simán folyt le s csak Glogovat és Pécska községekben voltak összetűzések a választók között. A csendőrség azonban mindenütt rendet teremtett és néhány izgága embert letartóztalt.

Újabb tűz pusztít a petróleum-vidéken.

(Bucuresti, augusztus 25.) A petróleumvidéken ma újabb tűz ütött ki. Buzenariban kigyulladt a Dreder társaság két szondája

és a Turman vállalat három petróleum kutja. A kár eddig tíz millió.

Tűzet és rövidzárlatot okozott a vihar.

A szélvihar Aradon a Strada Cosbuc (Wesselenyi-uccában) két nagy fát csavart ki és hatalmas ágakat tört le. Az utat valószínűleg elzárta az egyik fa kidőlése, míg a másik fát Politzer Zsigmond kereskedő kérésére a tűzoltóság emberei lefűrészelték és minden olyan részét eltávolították, amelyek veszélyt jelentettek a kereskedő házára. A szélvihar tűzet is okozott. A Str. Marasesti (Kos-

suth-uccában) levő Hendl-gépgyárban a vihar következményeképpen előállott érintkezés és rövidzárlat következtében tűz ütött ki. A tűzoltóság Mihajlovics Gyula főparancsnok vezetése mellett az autó fecskendővel vonult ki és a tüzet a legrövidebb idő alatt eloltotta. A gyárban keletkezett rövidzárlat miatt azonban az egész városrészben órákon keresztül szünetelt a villanyvilágítás.

Közgazdaság.
Zürichben 2.60, Párisban 16.80 a lej.

HELYI VALUTAÁRAK. (Augusztus 25.) **Áru:** Francia frank 9.50, svájci frank 38, dollár 200, angol font 960, szokol 5.90, dinár 3.55, lira 7.45, osztrák schilling 28.50, márka 48, magyar korona 360. **Pénz:** Francia frank 9.30, svájci frank 37, dollár 198, angol font 950, szokol 5.80, dinár 3.45, lira 7.20, osztrák schilling 28, márka 47, magyar korona 370. **Kifizetések:** Páris 9.56, Zürich 38.25, Newyork 201, London 980, Prága 6, Milanó 7.58, Belgrád 3.65, Berlin 48.30, Bécs 28.50, Budapest 340.

ZÜRICH TŐZSDENYITÁS. (Augusztus 25.) Berlin 122.85, Amsterd. 208, Newyork 516.37.50, London 2507.50, Páris 24.30, Milanó 19.40, Prága 15.30, Budapest 0.0072.55, Belgrád 9.22.50, Bucuresti 2.60, Varsó 0.00084.50, Bécs 0.0072.55.

ZÜRICH TŐZSDEZÁRLAT. (Augusztus 25.) Berlin 122.90, Amsterd. 208.10, Newyork 515.37.50, London 2508, Páris 24.45, Milanó 19.55, Prága 15.30, Budapest 0.0072.55, Belgr. 9.22.50, Bucuresti 2.60, Varsó 0.00085, 0.0072.55.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRLAT. (Augusztus 25.) **Kifizetések:** Páris 9.55, London 985, Newyork

200, Milanó 7.60, Zürich 39.20, Bécs 28.25, Prága 5.95. **Valuták:** Napoleon 935, aranyárka 46.50, leva 1.40, török lira 1.12, angol font 960, francia frank 9.50, svájci frank 39, lira 7.35, drachma 3, dinár 3.45, dollár 198.50, lengyel márka 33, osztrák korona 28.25, magyar korona 277, szokol 5.95.

— A tábla helybenhagyta Lehrmann büntetését. Bucurestiből jelentik: A jasi-i tábla helybenhagyta a Lehrmann—Cuza-per elsőbírósági ítéletét. Ugy Cuza, mint Lehrmann felelősezték a tábla ítélete ellen.

NYILTÉR

E rovat alatt közzéttekért nem vállalunk felelősséget.

Böhm Salamonné, mint férj, fájdalmas szívvel jelenti, hogy szerető hitvese

Böhm Salamonné

szül. Moskovits Sarolta

életének 62-ik beldog házasságának 31-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt.

Drága halottunkat folyó hó 26-án délután 4 órakor fogjuk Aradul-Nou, Strada Banatului 206 sz. gyászházban az aradi izr. sirkertbe örök nyugaló helyére kísérni. 4898

Minden külön értesítés helyett!

APRÓ HIRDETÉSEK.

Füldelvető az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját az alábbiak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetés ára hétköznap 3 lej — ban, vasárnap 4 lej. — Vastagabb betűvel 6 lej, illetve 8 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig veszünk fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 30 lej, vasárnap 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. ***** Hirdetéseket telefon útján is feladhatók, telefon szám: 151. *****

Alkalmazás.

NYUGDIJAS vasúti altszót nagy jövedelmű foglalkozást nyerhet Lóbl hírlap-irodájában Arad. 4806

BÁDOGOS segédok felvételnek Marik bádogosnál Aradon. 4884

GYERMEKGONDOZÓNŐ, aki ilyen működésben pár éve működik s a gyermeknevelésben tökéletesen járatos azonnal felvétetik vidékre, másfél éves és két és fél éves leánygyermek mellett. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 300

IDŐSEBB házaspár, megbízható, jobb házbéli első szobaleányt keres, varrni tudó előnyben. Cs. Lázárné Ilia (Marosillye). 4890

SZAKÁCSNÉ felvétetik. Polhák Sándor Arad, Str. Vladimirescu 12. sz. (Dobó-ucca). 4891

KIFUTÓFIÚ vagy leány felvétetik. Sándor hírlapiroda Arad. 10264

INTELLIGENS leány kiszolgálónőnek vagy gyermek mellet ajánlkozik. Leveleket „Heléna” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 4895

ALTERES Deutsches Fräulein sucht Stelle zu 1-2 grössern Kindern. Adresse bitte in der Administration des Aradi Közlöny. 4893

MOLNARSEGÉD felvétetik azonnalra. Frisch Testvérek Sanmartin. 4888

MINDENES oselédeleányt keresek. Arad, Str. Penes Curcanul 28. 4896

ÜGYES, megbízható szobaleány azonnalra kerestetik. Cim Rudolf Mosse (Sándor hírlapiroda) Arad. 10264

Lakás.

HAZASPAR keres szobát könyha használatra. Ajánlatokat „Lakás” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 4885

DISZKRÉT bejárati, csinosan bútorozott szobát keresek a belváros közelében egy csendes utcában. Ajánlatokat „Sürgős” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 4900

Vétel és eladás.

ELADÓ 4 HP. fűtőszelvény. Arad, Str. Marasesti (Kossuth-u.) 8. 4899

NUTRIA BÉLESÜ VÁROSI PUNDA, Luhnner zongora, pianino, hegedűk, fényképező gép, bőr utazótáska, vitrin, vitrintárgyak, szőnyegek, különböző bútorok, darabok, komplett szobaberedendések, fotelok, tükrök, függönyök, kézimunka st. reok, silyesztő Singer varrógép, rézgy, hintaszék, vázák, antik órák, antik bútorok, iróasztalok, szalónok, gyermekkosci, autóbunda stb. eladók. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca) I. e., jobb. 1000

EGY atmoszférás stabil gőzkazánunkat megfelelő ráfetéssel becserezőnk három-négy atmoszférásra, esetleg vennék ilyet. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4889

ELADÓ jókarban lévő vasesztergapat teljes felszereléssel, 3000 mm. osztávolság, 300 mm. oszucsomagasság üzemben, megtekinthető: Arad, Calea Radnei 35. szám. 10263

MACULATURÁ PAPIR 5 kigras osomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

EZÜSTÖT, antik butort magas árban veszek, két új angol fotel 6000 leiert eladó. Biedermaier garnitúra restaurálva 18.000 lei. Salon Artistique Arad. 2601

ELONYÖSEN értékesítheti eladni szándékoltt bútorait, szőnyeget, háztartási cikkeit, antik tárgyait stb., ha eljuttatja sürgősen Arad, Str. Consistorului 12. (vált Batthyány-ucca, I. em., jobb. old.) alá. 1000

Ingatlan.

MAGANHÁZ 2 szobás azonnal beköltözhető lakással, 200 □-l telekkel, 130.000 lejert eladó. — Egy, kettő, három szobás lakások kiadók Boross úgynökségnél Arad, Str. Consistorului (vált Batthyány-ucca) 9. szám. 4897

Uzletek.

ELADÓ JÓFORGALMU fa-, szén- és gyümölcsüzlet, nagy raktárral, bármilyen más üzletnek megfelel. Arad, Str. Eminescu No. 19. 4901

Különféle.

MALOMGÉPEK 2/7, 3/8, hengerezőek, négyrésztű szabadonlengő sikszita, darutisztító, eladók. — Ugyanitt molnársegéd felvétetik. Braun-malom Micelaca. 4886

Oltönyöket 1650
Raglánokat 2000
Gummi kabátokat ... 960
lejes árakban árusít:
SZANTO & KOMLOS,
Arad, színház-épület.
Kérjük szövetkirakataink megtekintését!

A Ghioroc (gyoroki) piactér frontjában

2 kat. hold szép szőlő épület nélkül, olcsón eladó. Megbízott:

Györffy »Mures« irodája, Arad, Str. Unirei (Fábián Gábor-ucca). 15189

Klein és Weinberger
textilnagykereskedők

ARAD,
Strada Colonel Pirici
(Vörösmarthy-u.) 2.
Telefonszám: 5-31.
4780

Biztos tőkebefektetés jól jövedelmező bérházba.

Piactér közelében, legforgalmasabb utvonalon emeletes ház, 6 tizlethelyiséggel, 4 lakással, 2 uccára nyíló nagy fronttal, nagy bérjövdelemmel **1.250.000 lejert** kedvező fizetési feltételekkel eladó. — Kizárólagos megbízott: 16563

Haasz irodája Arad, Str. Eminescu 12. (Deák F.-u.)

Pénzkölcsönöket

banktól, legelőnyösebb feltételekkel folyósítottak:

H A A S Z irodája Arad, Str. Eminescu (v. Deák Ferenc-ucca) 12.

Házak

elfoglalható lakásokkal már százezer lejtől kezdve vehetők 1030

„Fortuna“ (Wallinger) iroda útján Arad, Str. Consistorului (Batthyány-u.) 31.

Figyelem!

Belváros közelében tízezer lej havli jövedelmet hozó magánház, 3 szobás, fürdőszobás elfoglalható lakással, 4 iparműhellyel, gazdálkodásra alkalmas udvarral és kerttel, 620.000 lejert előnyös fizetési feltételekkel eladó. **Kizárólagos megbízott**

Haasz-irodája Arad, Strada Eminescu (vált Deák Ferenc-ucca) 12. szám.

Feltűnő alkalmi házeladások!

16109

Uri magánház a Strada Consistorului (Batthyány-ucca) közvetlen közelében 5 szoba, fürdő-, oselédaszobás elfoglalható lakással, kis udvarral **950.000—lejert eladó. — 550.000—lej készpénzzel átvehető.** **Magánház** a belváros széle mellett egy héten belül elfoglalható 4 szoba, elő-, fürdőszobás lakással, udvar, kerttel 370.000—lejert eladó. 220.000—lej készpénzzel átvehető. — Kizárólagos megbízott:

„**URANUL-IRODA**“ Arad, a főpostával szemben.

Egy jó tanács!

Az alkohol ártalmas az egészségre. A tejszívet az ember hamar megunja, ezért főzőn inkább gyakrabban tejeskávét. A **Franck-féle „Enrillo“ kávépótlót** ajánljuk legjobban, mert ezzel megtakarítja a drága bakkávét. Az „Enrillo“ kiváló kávépótló; ha tejjel keverjük, erős, teljesen jó ízű és igen tápláló reggelit vagy kiadós oszonnát ad.

Enrillo.

3946

Berliner Hausverwaltungen

übernimmt, nach langjähriger Erfahrung in Miet-, Hypothek- und Haussteuerangelegenheiten,

Dr. Erwin Rawicz,

BERLIN W. 50. Augsburgerstr. 53. Tel. Steinglatz 7107

Nähere Auskunft in der Administration des „Aradi Közlöny“

Berlini házak kezelését

elvallalja házbér-, ingatlan-, jelzálog-, kölcsön- és házasodóügyekben sok évi tapasztalat alapján

Dr. Erwin Rawicz,

BERLIN W. 50. Augsburgerstr. 53. Tel. Steinglatz 7107

Közelebbi felvilágosítással az „Aradi Közlöny“ kiadóhivatala szolgál

JOS. TOCH

TELEFON: 63372.

WIEN I.

JUDENPLATZ 5.

ALAPITTATOTT: 1871 ÉVBEN. ▼▼

Blane Szőrmék Pelze

Modelék. Atalakítások.

Utlevelvizumozás Megbízások

Olcsó! Gyors! Pontos!

Künstler-vizum iroda

(Dacia szállóval szemben) Arad, Bul. Reg. Maria 22. Telefon szám: 669.

Naponta futárrindítás!

PICHLER papírdzse

LÖBL hírlapiroda

Weinberger cipőzse